

[Per Federspiel.]

net enhver tvivl på dette punkt, således at det nu er klart, at den danske henvendelse vil følge ganske samme mønster som den britiske henvendelse.

Det siges i regeringserklæringen, at man vil føre de kommende forhandlinger under fuld hensyntagen til de øvrige EFTA-landes interesser, og det er naturligvis indlysende, at vi ikke kan lade de andre lande, som vi for kort tid siden har indgået økonomisk traktat med, i stikken. Vi inden for venstre har altid anset EFTA-løsningen som noget ganske midlertidigt og af tvivlsom værdi. Men dette skal ikke misforstås derhen, at vi skulle mene, at EFTA og vore forpligtelser efter Stockholmtraktaten umiddelbart falder bort som følge af henvendelsen til de seks. Tværtimod er det min opfattelse, at den nu foreliggende situation har gjort EFTA-samarbejdet i den periode, hvor forhandlingerne står på, mere påkrævet end nogen sinde tidligere.

Hvad end EFTA er værd, er det dog i dag den tråd, der med den rette håndtering kan knytte også de lande, der af hensyn til traktatmæssige, grundlovsmæssige eller traditionelt politiske komplikationer ikke umiddelbart er i stand til at slutte sig til de seks, til det større og voksende fællesskab, der nu er under udvikling. Man må vel også forstå den erklæring, der forleden blev udsendt fra EFTA-mødet i Genève, således, at samtlige EFTA-lande er enige i, at EFTA som sådan ikke skal kunne virke som en hindring for de enkelte EFTA-landes selvstændige indtræden i fællesskabet.

Dernæst nævner regeringserklæringen det nordiske samarbejde og siger, at regeringen vil føre forhandlingerne med et fortsat nordisk samarbejde for øje. Den højtærede udenrigsminister foretog i går en meget realistisk vurdering af de muligheder, der hidtil havde vist sig for snævrere nordisk samarbejde. Jeg synes, der er grund til at understrege, at udviklingen i de nordiske lande ikke egner sig for snævre bånd mellem landene, men at netop den løsere form for samarbejde, om man vil det brede samarbejde, som den højtærede minister afskrev på et andet felt, er den form, som er egnet til at knytte de nordiske lande sammen. Jeg går imidlertid ud fra, at det, den

højtærede minister sigtede til, var, at vi under forhandlingerne ikke måtte forringe de nordiske relationer, og ikke at forhandlingerne skulle føre til nogen direkte udvidet form for nordisk samarbejde, som f. eks. en nordisk toldunion. I øvrigt medførte det jo ikke nogen som helst forstyrrelse i det nordiske samarbejde, at Danmark og Norge i sin tid indtrådte i Atlantpagten, medens Sverige holdt sig udenfor, og der er vel ingen, der tror, at det, at de nordiske lande i denne situation kan gå deres egne veje, skulle forringe det broderlige forhold vore lande imellem. Men en ting må man gøre sig klart, at hvordan end de nordiske landes forhold udvikler sig, vil et enkelt nordisk land ikke kunne forvente at kunne nyde fællesskabets fordele uden at deltage i byrder og forpligtelser.

Endelig siges det i regeringserklæringen, at man på samme måde som hidtil under markedsforhandlingerne vil rådføre sig nøje med de interesserede organisationer. Dette kan jeg naturligvis fuldt ud tiltræde, men med ét forbehold. De forhandlinger, som nu skal føres, må i det væsentlige blive af politisk indhold. De økonomiske vilkår er vigtige, men vil være uden betydning, hvis man ikke holder sig det for øje, at det er det politiske fællesskab i Europa, nødvendigheden af fælles politiske rådslagninger, der er nøglen til det britiske standpunkt, som man må forstå den høje regering har besluttet at lægge sig på linje med, og som derfor tillige er nøglen til udvidelsen af også det økonomiske fællesskab, der er nedlagt i Romtraktaten.

Det vil atter sige, at regeringen vil indskibe sig i en uløselig opgave, hvis den vil søge at udforme enkelthederne i sin politik på den ene side på grundlag af en politisk vurdering på linje med de europæiske samarbejdstanker, som den britiske statsminister har givet udtryk for, og på den anden side en stykvis afvejning af en lang række erhvervssynspunkter af antagelig stærkt varierende karakter.

Det politiske standpunkt må nødvendigvis først tages, og jeg forstår, at den høje regering for sit vedkommende har gjort det. Og derefter må regeringen udfolde hele sin forhandlingskunst for at skaffe de bedst mulige vilkår for de enkelte erhverv inden for rammerne af den politiske linje,